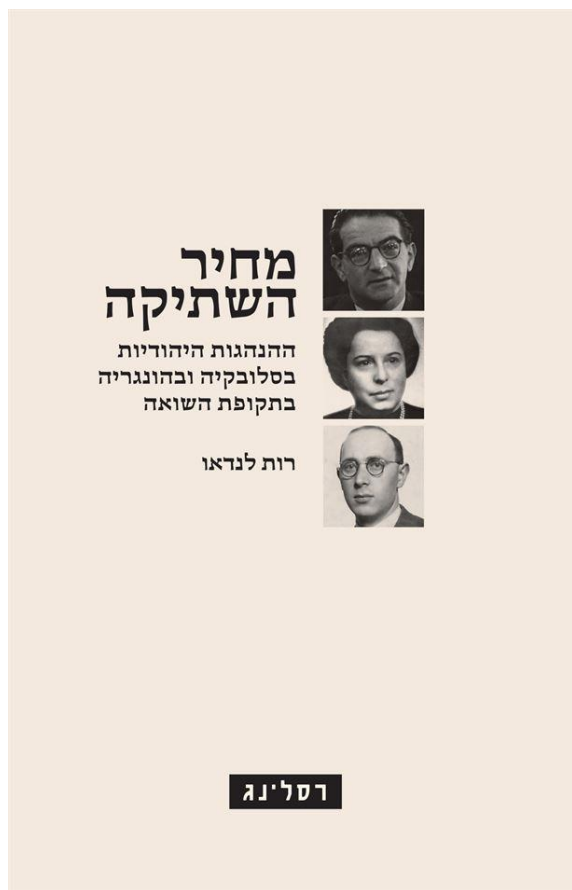

מחיר השתיקה מאת רות לנדאו

ההנהגות היהודיות בסלובקיה ובהונגריה בתקופת השואה

באביב 1944 עלו יהודי הונגריה בהמוניהם על רכבות שלקחו אותם ליעד בלתי ידוע. בסתיו 1944 נשלחה לאותו יעד גם שארית יהדות סלובקיה. היהודים, ברובם, לא ידעו מה צפוי להם. ההערכה היא שבשואה נספו 83% מיהודי סלובקיה (כ-70,000 בני אדם) ו-68% מיהודי הונגריה (כ-565,000 בני אדם). איך ייתכן הדבר? איך יכול להיות ששנה לפני תום המלחמה מאות אלפי יהודים לא ידעו מה צפוי להם? האם איש לא ידע? ומה בדבר ההנהגות היהודיות? האם ידעו? ואם ידעו – מדוע לא הפיצו את המידע הזה, מידע שהיה עשוי להציל חיים רבים? ואיך ייתכן שמנהיגי הקהילות, כמעט כולם, נותרו בחיים בעוד שהציבור שלהן עלה ללא התנגדות לרכבות המובילות אותם להשמדה?

מחיר השתיקה של רות לנדאו מערער על נרטיבים שהתקבעו בחקר השואה; הוא מנסה להשיב על שאלות קשות אלה ועל עוד רבות אחרות. הספר, המבוסס על מחקר משווה מעמיק וביקורתי, בוחן את ההתנהלות של ההנהגות היהודיות בזמן מלחמת העולם השנייה בשתי מדינות שכנות שחלקן תרבות משותפת – הונגריה וסלובקיה – ואת הקשרים ביניהן. הוא סוקר, בין השאר, את המוטיבציות האישיות, השנויות במחלוקת לעתים, של המנהיגים השונים – ביניהם גיזי פליישמן, אוסקר נוימן והרב דב וייסמנדל בסלובקיה, ואוטו קומוי, משה קראוס, יואל ברנד ורודולף קסטנר בהונגריה.

פרופ' (אמריטה) **רות לנדאו** לימדה עבודה סוציאלית ואתיקה באוניברסיטה העברית. כיהנה בין השאר כיו"ר וועדת האתיקה של האוניברסיטה העברית למחקרים שבהם מעורבים בני אדם, וכחברה במועצה הלאומית לביו-אתיקה. פרסמה מאמרים וספרים רבים בתחום. לאחר יציאתה לגמלאות למדה היסטוריה. **מחיר השתיקה** נכתב בעקבות העניין האישי של לנדאו כבת לניצולי שואה מסלובקיה והונגריה.